

XII. ДЕМОГРАФИК ҲОЛАТ

Андижон вилояти 1 941 йилда ташкил топган бўлиб, Ўзбекистон Республикасининг маъмурий-худудий бирлиги ҳисобланади.

Андижон вилояти Ўзбекистон Республикасининг жанубий қисмida жойлашган бўлиб, майдони 4,30 минг кв. км. Чегара узунлиги 617,1 км.

Вилоятда 882 та МФЙ жойлашган ва уларнинг худудида 3 139,8 минг аҳоли истиқомат қиласи, аҳоли зичлиги 1 кв. км. га 730 кишига тўғри келади.

Андижон вилояти маъмурий худудий таркиби бўйича 2 та вилоятга бўйсунувчи шаҳар ва 14 та туманга бўлинган.

Андижон ва Хонобод шаҳарлари вилоятга, Асака, Булокбоши, Жалақудук, Пайтуғ, Кўргонтепа, Марҳамат, Пахтаобод, Хўжаобод ва Шаҳрихон шаҳарлари туманга бўйсунади.

Маъмурий маркази - Андижон шаҳри бўлиб, аҳолиси 443,7 минг киши.

Чегара ҳудуди

Андижон вилояти Фарғона вилояти билан (101,2 км), Наманган вилояти билан (106,6 км), Қирғизистон Республикаси билан (409,3 км) чегарадош.

Дастлабки маълумотларга кўра, 2020 йилнинг 1 апрель ҳолатига вилоятда доимий аҳоли сони 3 139,8 минг кишини ташкил этиб, ўтган йилга нисбатан 62,4 минг кишига ёки 102,0 фоизга кўпайди. Шундан, 31,1 минг киши шаҳар жойларида ва 31,3 минг киши қишлоқ жойларида кўпайган.

**Андижон вилоятининг шахар ва туманлари бўйича доимий аҳоли сони
тўғрисида маълумот**
(2020 йил 1 апрель ҳолатига)

	Доимий аҳоли сони, минг киши				
	Жами (минг)	шу жумладан:			
		шахар	қишлоқ	эркак	аёл
Вилоят бўйича:	3 139,8	1 640,4	1 499,4	1589,7	1550,1
<i>шахарлар:</i>					
Андижон	443,7	443,7	-	223,3	220,4
Хонобод	42,6	35,7	6,9	21,3	21,3
<i>туманлар:</i>					
Андижон	262,9	202,0	61,0	131,3	131,6
Асака	327,1	99,0	228,1	165,4	161,7
Балиқчи	200,1	67,9	132,2	102,0	98,1
Бўстон	72,0	25,2	46,7	36,4	35,6
Булоқбоши	142,4	69,3	73,1	72,5	69,9
Жалақудук	185,4	77,6	107,7	94,5	90,9
Избоскан	237,4	76,2	161,2	120,7	116,8
Улуғнор	59,5	6,1	53,4	29,7	29,9
Марҳамат	172,6	136,2	36,4	88,0	84,6
Олтинкўл	177,4	93,4	84,0	89,7	87,7
Пахтаобод	192,5	70,7	121,8	97,8	94,7
Хўжаобод	109,9	46,0	63,9	56,2	53,7
Шаҳрихон	298,8	99,2	199,6	152,5	146,3
Кўрғонтепа	215,6	92,1	123,5	108,6	106,9

**Худудлар кесимида доимий аҳоли сонининг тақсиланиши
(2020 йил 1 апрель ҳолатига, минг киши дастлабки маълумот)**

Шаҳар ва туманлар кесимида доимий аҳоли сони ва ўсиш суръати, % да

	2019 йил 1 апрель ҳолатига (киши)	2020 йил 1 апрель ҳолатига (киши)	Ўтган йилга нисбатан ўсиш суръати, %
Вилоят бўйича:	3 077 179	3 139 816	102,0
<i>шаҳарлар:</i>			
Андижон	435 284	443 659	101,9
Хонобод	41 852	42 639	101,9
<i>туманлар:</i>			
Андижон	257 426	262 924	102,1
Асака	320 360	327 082	102,1
Балиқчи	196 107	200 146	102,1
Бўстон	70 492	71 961	102,1
Булоқбоши	139 701	142 375	101,9
Жалақудук	182 378	185 363	101,6
Избоскан	232 354	237 430	102,2
Улуг'нор	58 372	59 544	102,0
Марҳамат	169 429	172 645	101,9
Олтинқўл	173 495	177 367	102,2
Пахтаобод	188 614	192 456	102,0
Хўжаобод	107 488	109 895	102,2
Шахриҳон	292 320	298 763	102,2
Кўргонтепа	211 507	215 567	101,9

**Вилоят бўйича аҳолининг табиий ҳаракати коэффициентлари
(Январь-март ҳолатига)**

	Киши			ҳар 1000 кишига	
	2019 йил	2020 йил	ўсиш, камайиши, +,-	2019 йил	2020 йил
Туғилганлар	14 673	16 355	1 682	19,4	21,0
Ўлганлар	3 739	3 671	-68	4,9	4,7
Табиий ўсиш	10 934	12 684	1 750	14,5	16,3
Никоҳлар	4 789	4 217	-572	6,3	5,4
Ажралишлар	1 056	892	-164	1,4	1,1

Туғилиш. 2020 йилнинг январь-март ойларида туғилганлар сони 16 355 кишини ташкил қилди ва 2019 йилнинг шу даврига (14 673 киши) нисбатан 1 682 тага кўпайди, шунга мос равишда туғилиш коэффициенти 21,0 промиллени ташкил қилди.

**Аҳолининг табиий ҳаракати коэффициенти
2020 йил январь-март ҳолатига (1000 аҳолига нисбатан, промилле)**

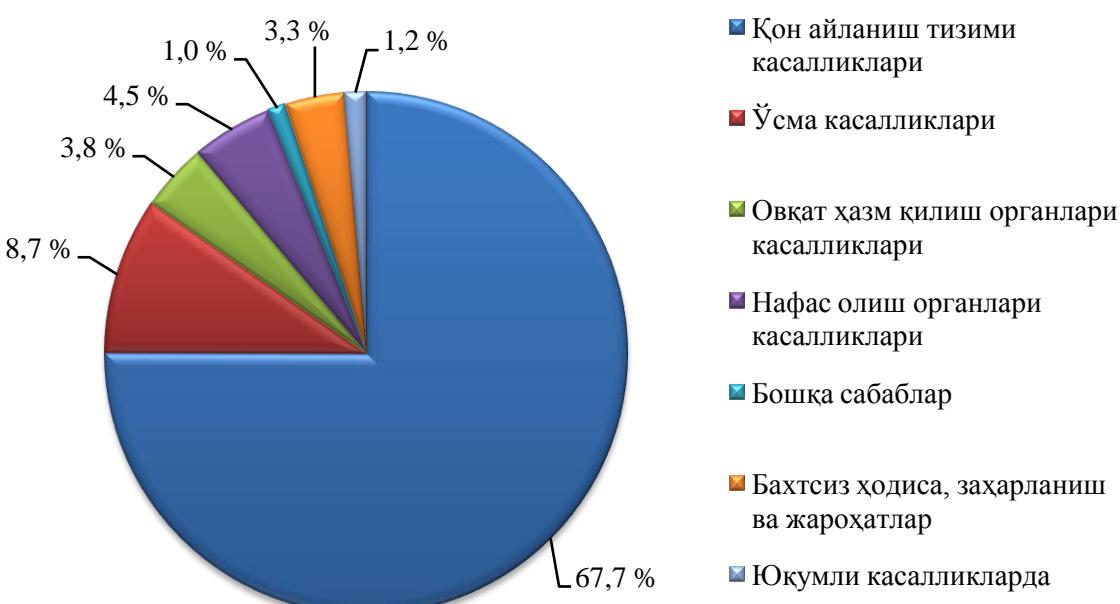
Ўлим. 2020 йил январь-март ойларида ўлганлар сони 3 671 кишини ташкил қилди ва 2019 йилнинг шу даврига (3 739 киши) нисбатан 68 кишига камайди, мос равиша ўлим коэффициенти 4,7 промиллени ташкил қилди. (2019 йил январь-мартида 4,9 промилле бўлган.)

Ўлим коэффициентининг сезиларли ўсиши 4,2 дан 5,3 промиллега Булоқбоши туманида кузатилди.

Ўлим даражасининг энг паст кўрсаткичи Хўжаобод туманида 4,5 промилле, Хонобод шаҳрида 3,4 промилле ҳиссасига тўғри келди.

Касалликларнинг умумий сонидан: қон айланиш системаси касалликларидан 2 487 та (67,7 фоизи), ўсма касалликларидан 320 та (8,7 фоиз), ҳазм қилиш органлари касалликларидан 139 та (3,8 фоизи), нафас олиш органлари касалликларидан 164 та (4,5 фоизи), бошқа касалликлардан 38 та (1,0 фоизи) баҳтсиз ҳодисалардан 123 та (3,3 фоизи) ва инфекцион касалликлардан 46 та (1,2 фоизи) вафот этган.

Ўлганлар умумий сонининг таркибий тузилиши (2020 йил 1 апрель ҳолатига)

Бир ёшгача 260 та болалар ўлими қайд этилган ва гўдаклар ўлими коэффициенти 13,5 промиллени (2019 йил январь-мартида 11,0 промилле бўлган) ташкил қилди.

Мазкур даврда жами бир ёшга тўлмай ўлган 260 нафар болалардан: перинатал даврда юзага келадиган ҳолатлардан 92 та (35,4 фоизи), нафас олиш органлари касалликларидан 58 та (22,3 фоизи), туғма аномалия ва ривожланишдаги нуқсонлардан 14 та (5,3 фоизи), баҳтсиз ҳодисалардан 4 та (1,5 фоиз) ва қолган касалликлардан 2 та (0,8 фоиз) гўдаклар ўлими қайд этилди.

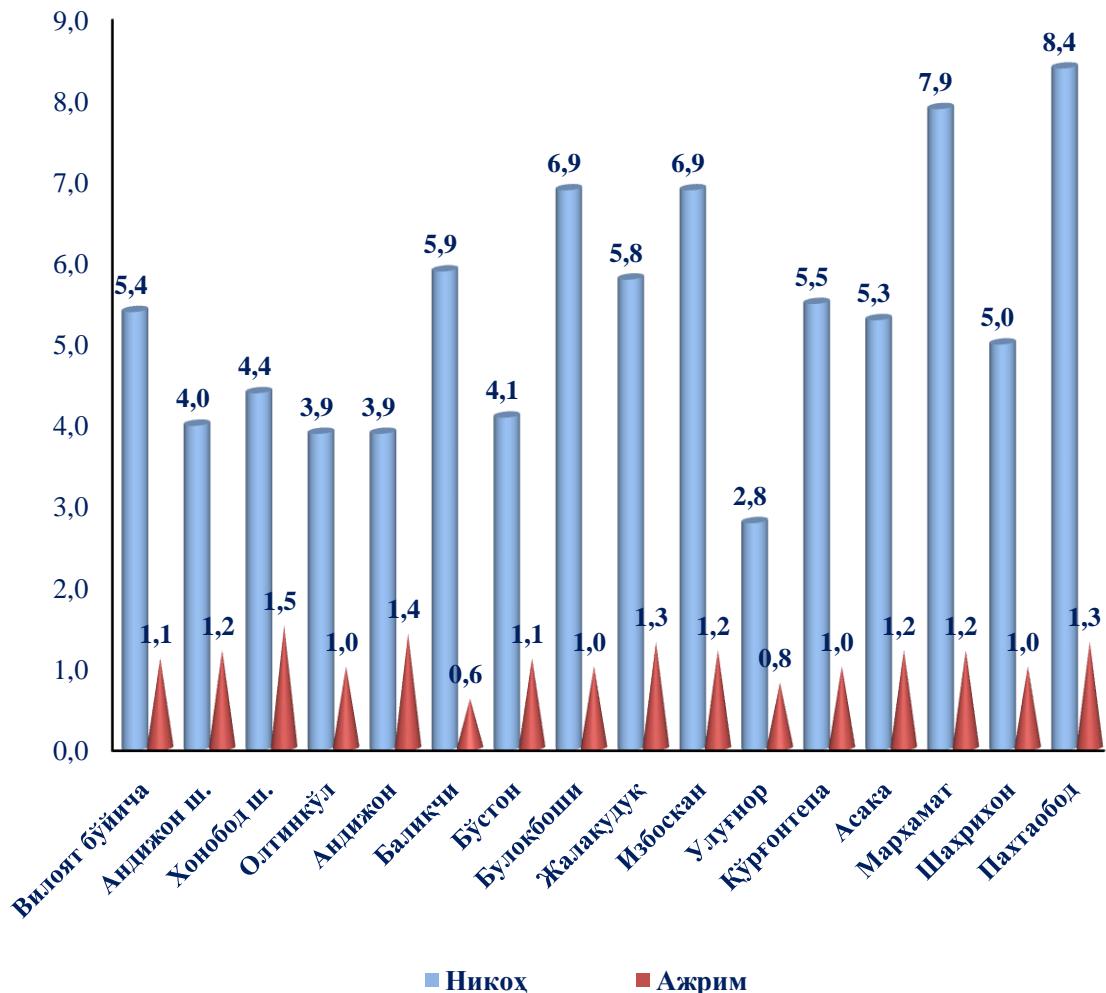
Никоҳлар ва ажралишлар. 2020 йилнинг январь–март ойларида фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш органларида никоҳлар ва никоҳдан ажралишлар қайд этилган. Қайд этилган никоҳ кўрсаткичи 1 000 киши аҳолига нисбатан 5,4 промиллени (2019 йилнинг тегишли даврида 6,3 промилле) ва ажримлар 1,1 промиллени (2019 йилнинг тегишли даврида 1,4 промилле) ташкил этди.

**Тузилган никоҳлар ва никоҳдан ажралишлар сони
(январь–март ойларида)**

(бирлик)

	<i>Тузилган никоҳлар</i>		<i>Никоҳдан ажралишлар</i>	
	<i>2019 йил</i>	<i>2020 йил</i>	<i>2019 йил</i>	<i>2020 йил</i>
Вилоят бўйича:	4 789	4 217	1 056	892
<i>шаҳарлар:</i>				
Андижон ш.	521	443	160	134
Хонобод ш.	43	47	25	16
<i>туманлар:</i>				
Андижон	302	254	79	90
Асака	440	432	130	97
Балиқчи	343	292	37	32
Бўстон	79	73	31	19
Булоқбоши	283	245	41	35
Жалақудук	315	269	54	61
Избоскан	481	405	76	72
Улугнор	60	42	22	12
Марҳамат	339	340	72	50
Олтинкўл	191	173	53	44
Пахтаобод	403	399	65	60
Хўжаобод	197	139	42	38
Шаҳрихон	384	369	83	77
Кўргонтепа	408	295	86	55

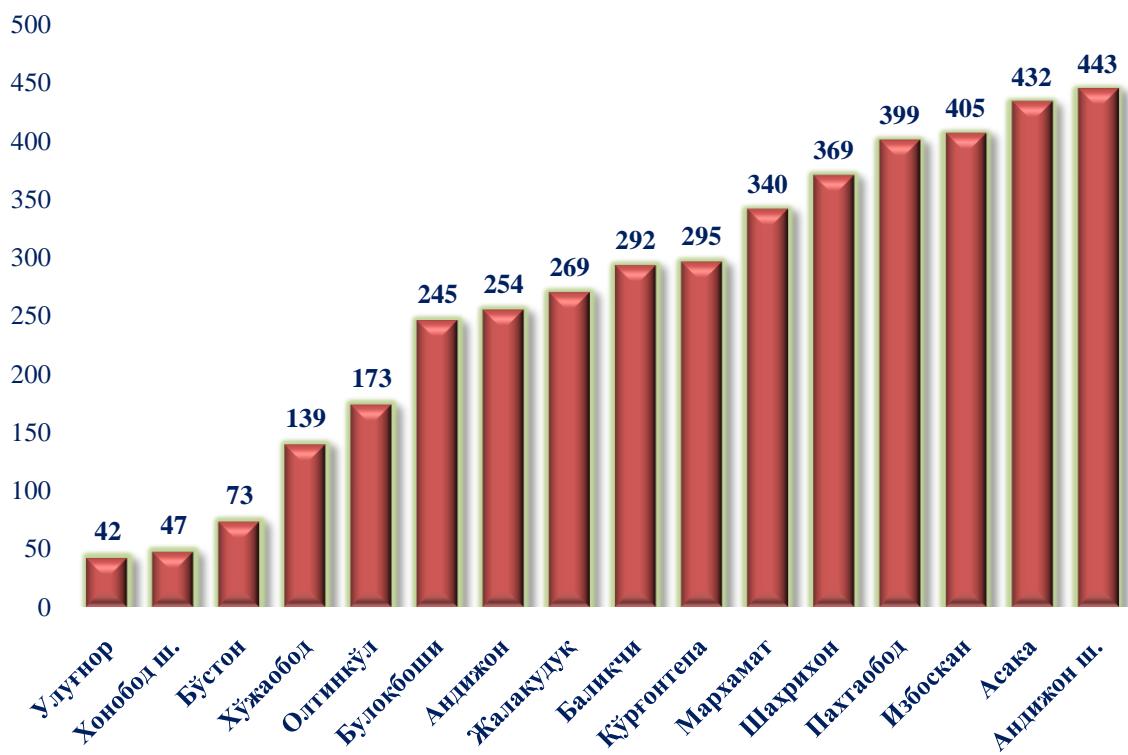
Тузилган никоҳлар ва никоҳдан ажралишлар коэффициенти
2020 йил январь-март ҳолатига (ҳар 1000 аҳолига нисбатан промилле)

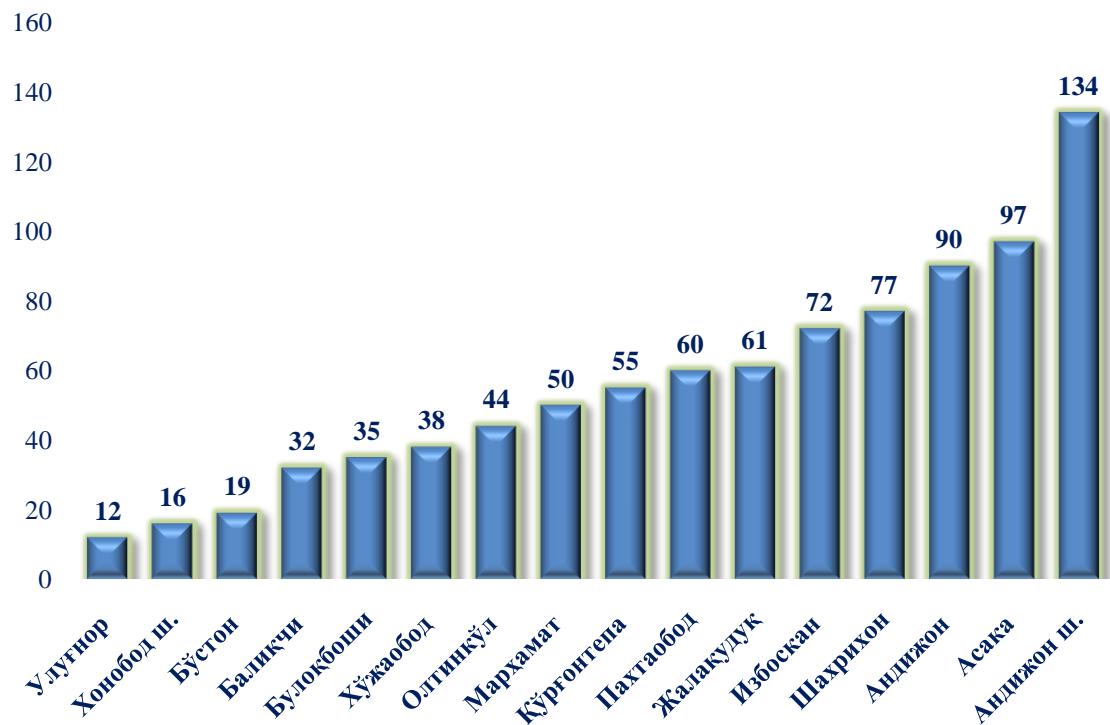
Никоҳ тузиш коэффициентининг сезиларли ўсиши Хонобод шаҳрида (4,2 дан 4,4 промиллега), камайиш Балиқчи туманида (7,1 дан 5,9 промиллега) кузатилди.

Ажрим коэффициентининг ўсиши бўлмаган, Хонобод шаҳрида (2,4 дан 1,5 промиллега) сезиларли камайиши кузатилди.

**Туманлар кесимида никохлар сони, бирлик
(2020 йилнинг январь-март ойларида)**

**Туманлар кесимида никоҳдан ажралишлар сони, бирлик
(2020 йилнинг январь-март ойларида)**

Миграция. Дастребаки маълумотларга кўра, 2020 йил январь-март ойларида вилоят бўйича қўчиб келганлар сони 1 901 кишини, шу давр мобайнида қўчиб кетганлар сони эса 2 452 кишини ташкил қилди. Мос равишда миграция қолдиғи минус - 551 кишини ташкил этган, 2019 йилнинг мос даврида минус - 634 киши бўлган.

Аҳолининг миграция кўрсаткичлари
(январь-март ойларида)

(киши)

	Келганлар		Кетганлар		Миграция сальдоси	
	2019 йил	2020 йил	2019 йил	2020 йил	2019 йил	2020 йил
Вилоят бўйича:	1 772	1 901	2 406	2 452	-634	-551
<i>шаҳарлар:</i>						
Андижон	376	526	554	538	-178	-12
Хонобод	75	57	38	48	37	9
<i>туманлар:</i>						
Андижон	458	268	267	311	191	-43
Асака	76	123	165	133	-89	-10
Балиқчи	89	176	118	204	-29	-28
Бўстон	32	51	59	44	-27	7
Булоқбоши	21	63	79	100	-58	-37
Жалақудук	16	19	127	123	-111	-104
Избоскан	174	119	166	131	8	-12
Улугнор	21	41	32	46	-11	-5
Марҳамат	31	12	96	107	-65	-95
Олтинкўл	97	155	143	172	-46	-17
Пахтаобод	15	19	116	91	-101	-72
Хўжаобод	70	98	57	103	13	-5
Шахрихон	75	68	216	189	-141	-121
Кўргонтепа	146	106	173	112	-27	-6